

BIULETYN POLONIJNY

MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH

Numer 1(2)/2008

Luty 2008

Redaguje: Wydział Polonii Departamentu Konsularnego i Polonii MSZ

Kontakt: Regina Jurkowska – tel. 5239 460; e-mail – regina.jurkowska@msz.gov.pl

SPIS TREŚCI

Karta Polaka, realizacja praw osób pochodzenia polskiego

Szkolenie konsulów ds. Karty Polaka.....	2
Konsultacje polsko-rosyjskie.....	2

Organizacje polskie i polonijne w świecie

Powołanie nowej organizacji polonijnej w Chorwacji.....	2
Jubileusz 120-lecia Klubu Polskiego w Pradze.....	3
Spotkanie młodzieżowych organizacji polonijnych w Sankt Petersburgu.....	3
100-lecie działalności wydawniczej Dziennika Związkowego.....	4

Działacze polonijni

Działaczka polonijna zaproszona na spotkanie z prezydentem Niemiec.....	4
Niemcy - Złoty Krzyż Zasługi dla Czesława Gołębiewskiego.....	5

Kultura

Dni Kina Polskiego w Turkmenistanie.....	5
Konferencja Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego.....	6
Polska szopka bożonarodzeniowa w Monachium.....	6
Wystawa fotograficzna „Ratusze w Polsce” w Bayreuth.....	7
Brazylijski śpiewak polskiego pochodzenia na Broadwayu.....	7
Otwarcie nowego centrum kulturalnego w Luksemburgu.....	8
Koncert artystów Białostockiego Studium Piosenki w Sztokholmie.....	8
Koncert muzyki klasycznej w Bourglinster.....	8
Koncert noworoczny w Monachium.....	9
Wykład i promocja nowej książki prof. Samuela D. Kassow'a w Nowym Jorku.....	9
Brześć - Międzynarodowy festiwal kolęd wschodniosłowiańskich.....	10

Edukacja polonijna

Wycieczka do Polski rosyjskich laureatów konkursu wiedzy o Polsce.....	10
Europejskie Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych.....	10

Miejsca pamięci narodowej

Praga - Tablica pamiątkowa ku czci Wojciecha Korfatego.....	12
Bratysława - Odsłonięcie tablicy upamiętniającej śmierć polskich legionistów.....	12
Działania na rzecz ochrony polskiego cmentarza wojskowego w Dyneburgu.....	12
Upamiętnienia ofiar narodowego socjalizmu w Niemczech.....	13

Migracja

Spotkanie informacyjne dla Polaków pracujących we Włoszech.....	14
Wizyta senatorów w Irlandii i Wielkiej Brytanii.....	15

Pożegnania, rocznice

Obchody 150. rocznicy śmierci Józefa Korzeniowskiego-Conrada na Ukrainie.....	15
Wielka Brytania - śmierć kontradmirała Józefa Bartosika.....	15
Szwajcaria - śmierć Stefana Nędzyńskiego.....	16

Varia

Spotkanie Ambasadora ze studentami Uniwersytetu Costa Rica.....	16
Świąteczne spotkania integracyjne w Chicago.....	16
Polska pasterka w Rabacie.....	17
Przekazanie szczątków bombowca <i>Liberator</i> w RPA.....	17
Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w Nowym Jorku.....	18
Spotkanie Marszałka Sejmu RP ze społecznością polską na Litwie.....	18
Seminarium o Irenie Sendlerowej w Sztokholmie.....	19

KARTA POLAKA

REALIZACJA PRAW OSÓB POCHODZENIA POLSKIEGO

Szkolenie konsulów ds. Karty Polaka

Departament Konsularny i Polonii MSZ

W ramach przygotowań do realizacji *Ustawy o Karcie Polaka*, Ministerstwo Spraw Zagranicznych rozpoczęło w grudniu 2007 r. szkolenie 31 osób, które wyjadą na placówki w marcu 2008 r. w charakterze konsulów ds. Karty Polaka. Ich obecność w konsulatach będzie niezbędna dla zapewnienia właściwej realizacji ustawy wchodzącej w życie 28 marca.

Konsultacje polsko-rosyjskie

Departament Konsularny i Polonii MSZ

W dniach 23-24 stycznia w Moskwie miały miejsce konsultacje polsko-rosyjskie, które poświęcone były problematyce konsularnej oraz polonijnej. W ich trakcie strona polska przedstawiła swoje oczekiwania odnośnie nadania Polakom w Rosji statusu narodu represjonowanego (zgodnie z ustawą FR z 1991 r.), a także w kwestii znalezienia rozwiązań prawnych pozwalających na uregulowanie problemów pobytu w Rosji polskich nauczycieli i księży.

Ponadto, strona polska poinformowała o przyjęciu Ustawy o Karcie Polaka, motywach jej uchwalenia oraz o zamiarze jej realizacji na terytorium Federacji Rosyjskiej. Wyraziła także gotowość dalszych ewentualnych dyskusji na ten temat w przypadku, gdyby władze rosyjskie były tym zainteresowane.

ORGANIZACJE POLSKIE I POLONIJNE W ŚWIECIE

Powołanie nowej organizacji polonijnej w Chorwacji

Chorwacja – Ambasada RP w Zagrzebiu

W Chorwacji powstała kolejna organizacja polonijna – Polskie Towarzystwo Kulturalne „Polonez” z siedzibą w Kaštel Kambelovac (okolice Splitu, środkowa Dalmacja). Towarzystwo zostało oficjalnie zarejestrowane w Splitsko-Dalmatyńskim Urzędzie Wojewódzkim w dniu 26 listopada 2007 r. Jego prezesem jest animatorka życia polonijnego w tej części Chorwacji – Halina Dražin-Borowiecka, natomiast wiceprezesem - Božena Kljaković.

Jest to, obok Polskiego Towarzystwa Kulturalnego "Mikołaj Kopernik" „Mikołaj Kopernik” w Zagrzebiu i Polskiego Towarzystwa Kulturalnego „Fryderyk Chopin” w Rijece, kolejna, trzecia organizacja polonijna w Chorwacji. Towarzystwo zamierza kultywować polskie tradycje, kulturę i język w środowisku polonijnym zamieszkującym w środkowej Dalmacji (Split, Trogir, Kaštele,

Omiš, wyspy Ciovo, V. Drvenik, Šolta, Brač), a złożonym w olbrzymiej większości z Polek osiadłych w tym regionie w latach 70.

Jubileusz 120-lecia Klubu Polskiego w Pradze

Republika Czeska – Ambasada RP w Pradze

1 grudnia 2007 r. w Domu Mniejszości Narodowych w Pradze zorganizowane zostały uroczyste obchody 120-lecia Klubu Polskiego. Dzisiejszy Klub, będący kontynuatorem pierwotnej organizacji (powstałej w 1887 r.), został reaktywowany w 1990 roku. Jest on najbardziej reprezentatywną i jednocześnie najbardziej liczną organizacją polonijną w praskim okręgu konsularnym.

Od wielu już lat działacze Klubu Polskiego służyli i nadal służą idei kultywowania polskiej tradycji i kultury, upowszechniania znajomości języka polskiego oraz wiedzy o współczesnej Polsce i jej historii.

W części oficjalnej zaproszonych gości przywitał prezes Klubu Polskiego w Pradze Władysław Adamiec, który przedstawił historię klubu. Następnie głos zabrał senator Bronisław Korfanty, który odczytał list z życzenia od Marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza i wręczył prezesowi Klubu Polskiego medal Pamiątkowy Kancelarii Senatu RP. W imieniu Ambasady RP w Pradze życzenia i gratulacje członkom Klubu złożył Ambasador RP w Pradze Jan Pastwa.

W uroczystości wzięli ponadto udział przedstawiciele Klubu Polskiego „Polonus” z Brna, przedstawiciele mniejszości polskiej z Zaolzia oraz liczni członkowie Klubu Polskiego w Pradze.

W części artystycznej wystąpiła młodzież polska z Szkolnego Punktu Konsultacyjnego w Pradze oraz Ewa Jaślar, która wykonała utwory F. Chopina na harfie oraz Anna Pikus - aktorka Teatru Polskiego w Cieszynie.

Spotkanie młodzieżowych organizacji polonijnych

Rosja – KG w Sankt Petersburgu

Z inicjatywy Konsulatu Generalnego RP w Sankt Peterburgu, 12 grudnia 2007 r. w siedzibie placówki odbyło się spotkanie zatytułowane: „Perspektywy współpracy organizacji młodzieżowych w sferze polonijnej”. Spotkanie adresowane było przede wszystkim do młodego pokolenia środowiska polonijnego, jak również wszystkich osób zainteresowanych Polską i współpracą polsko-rosyjską na polu wymiany kulturalnej i naukowej. Spotkanie miało charakter integracyjny i informacyjny, przedstawiciele organizacji młodzieżowych przedstawili swoją działalność i możliwości wzajemnej współpracy.

Program spotkania obejmował trzy bloki tematyczne. W pierwszej części wygłoszono następujące wykłady:

- "Katolickie klasztory na terenach Białorusi - historia i architektura", R. Pawljuczenkow,
- "Stosunki polsko-rosyjskie. Stan obecny i najbliższe perspektywy", A. Bortowa,
- "Głosy pokolenia blokadników", T. Waronina.

W części drugiej zaprezentowały swoją działalność międzynarodowe organizacje młodzieżowe. Ich przedstawiciele opisali zebranych zasady projektów kulturalnych, naukowych, wymian studenckich, międzynarodowych praktyk zawodowych. Wystąpili przedstawiciele następujących organizacji: Forum młodych dyplomatów (Polska), Międzynarodowa organizacja studencka AIESEC, Międzynarodowa młodzieżowa organizacja AEGEE.

Studenci filologii polskiej na Państwowym Uniwersytecie Petersburskim opowiedzieli o współpracy ich uczelni z Uniwersytetem Wrocławskim, a także o swoim pobycie w listopadzie 2007 r. we Wrocławiu w ramach wymiany studenckiej ze stroną polską.

W trzeciej części spotkania przedstawiły się młodzieżowe polonijne organizacje z Sankt Petersburga: młodzieżowy oddział SKO "Polonia", Młodzieżowy klub "Newski żagiel" przy Związku Polaków im. A. Maleckiego oraz młodzież z parafii katolickich.

100-lecie działalności wydawniczej Dziennika Związkowego *USA – KG w Chicago*

13 stycznia w Chicago miał miejsce uroczysty bankiet, będący początkiem oficjalnych obchodów 100-lecia nieprzerwanej działalności wydawniczej Dziennika Związkowego – największej i zarazem najstarszej polskojęzycznej gazety codziennej wydawanej w USA, która powstała w styczniu 1908 roku jako organ Związku Narodowego Polskiego. Na bankiecie obecnych było ponad 500 osób, w tym przedstawiciele wszystkich znaczących organizacji polonijnych.

Po wprowadzeniu wygłoszonym przez prezesa Kongresu Polonii Amerykańskiej i ZNP Franka Spulę, odczytano listy gratulacyjne wystosowane do władz Związku i gazety przez Prezydenta RP, Prezesa Rady Ministrów oraz Ministra Spraw Zagranicznych. Listy prezydenta L. Kaczyńskiego, marszałka B. Borusewicz oraz ministra R. Sikorskiego opublikowane zostały ponadto w specjalnym, weekendowym wydaniu Dziennika Związkowego. Okolicznościowy życzenia od gubernatora stanu Illinois R. Blagojevicha, odczytała szefowa jego protokołu E. Sieradzki. W imieniu burmistrza Chicago R. Daley'a głos zabrał przewodniczący Warszawskiego Komitetu Miast Siostrzanych z Chicago P. Chudzicki.

W przemówieniach, zarówno F. Spula (pismo jest częścią korporacji medialnej ZNP), dyrektor generalny E. Leszczynski, a także były i obecny redaktor naczelny gazety - odpowiednio J. Krawiec i W. Białasiewicz, zwracali uwagę na znaczenie 100-letniej współpracy Dziennika ze Związkiem Narodowym Polskim, będącym największą polonijną organizacją o charakterze bratnio-ubezpieczeniowym, jak i z Kongresem Polonii Amerykańskiej. Współpraca ta – jak podkreślano – była jedną z sił napędowych gazety w trudnych momentach (kryzys lat 30-tych), oraz jej rozwoju w ostatnich latach. Przypomniano wspaniałe karty Dziennika w czasach walki z komunizmem w Polsce, wspierania Solidarności, czy też akcji poparcia dla wejścia Polski do NATO. Zwracano uwagę, iż dalszy rozwój pisma, choć niezagrożony, w dużej mierze zależeć będzie od rozbudowy kanałów dystrybucji w innych, poza chicagowskim, skupiskach Polonii amerykańskiej (na terenie USA gazeta dostępna jest w subskrypcji, a detaliczna sprzedaż odbywa się głównie w Illinois i Michigan – nakład weekendowy ok. 30 tys. egz.).

DZIAŁACZE POLONIJNI

Działaczka polonijna zaproszona na spotkanie z prezydentem Niemiec *Niemcy – KG w Kolonii*

12 stycznia w regionalnym dzienniku Bergische Landeszeitung (wychodzącym w regionie Kolonii i Bergisch Gladbach), ukazał się artykuł Waltera K. Schulza pt. „W kostiumie do prezydenta?”. Autor artykułu opisał noworoczne spotkanie prezydenta Niemiec z osobami zasłużonymi dla społeczeństwa. Na tegoroczne spotkanie zaproszonych zostało 70 gości, w tym Lidia Liliana

Barejko-Knops, pełniąc od początku istnienia Związku Pedagogów i Nauczycieli Języka Polskiego w Niemczech (tj. od 1997 r.) funkcję jego przewodniczącej. Zaproszenie dla przewodniczącej Związku wystosowane zostało na wniosek ministerstwa edukacji Nadrenii Północnej-Westfalii (NPW) oraz przełożonych L. Barejko-Knops z zarządu okręgowego Kolonii, gdzie nauczycielka prowadzi szkolenia dokształcające dla pedagogów oraz angażuje się w prace mające na celu zapewnienie odpowiedniej jakości nauczania. L. Barejko-Knops od lat zaangażowana jest w rozwój nauczania języka polskiego dla dzieci, a przede wszystkim poprawę sytuacji języka polskiego w niemieckim systemie nauczania.

Pani L. Barejko-Knops, poprzez skuteczność swoich działań, przyczyniła się do tego, iż sytuacja związana z nauczaniem języka polskiego w NPW, jest najlepsza spośród wszystkich landów w Niemczech.

Złoty Krzyż Zasługi dla Czesława Gołębiewskiego

Niemcy – KG w Kolonii

21 stycznia miało miejsce uroczyste wręczenie Złotego Krzyża Zasługi Czesławowi Gołębiewskiemu. Odznaczenie zostało przyznane przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego za wybitne zasługi na rzecz promocji Polski, zachowania i upowszechniania polskości oraz kultury polskiej w RFN. Uroczystość odbyła się - na życzenie odznaczonego - w Restauracji "Gdańska" w Oberhausen. Konsul Generalny RP Andrzej Kaczorowski w swoim przemówieniu podkreślił pracowitość, zaangażowanie, pomysłowość i wielkie oddanie polskiej sprawie, które cechują działalność C. Gołębiewskiego. Zaznaczył także, iż zasługą odznaczonego, jak i jego małżonki, jest stworzenie w Oberhausen nie tylko jednego z najważniejszych ośrodków polskiej kultury w RFN, lecz również centrum miejskiej kultury. Restauracja "Gdańska" bowiem to miejsce dialogu wielu kultur, gdzie C. Gołębiewski wspiera twórczość zarówno polskich, jak i miejscowych artystów.

W uroczystości wzięło udział ponad 100 zaproszonych gości, w tym przedstawiciele Konsulatu, lokalnych władz, organizacji i stowarzyszeń polonijnych, jak i miejscowi artyści, przyjaciele i rodzina odznaczonego.

KULTURA

Dni Kina Polskiego w Turkmenistanie

Turkmenistan – Ambasada RP w Aszchabadzie

W dniach 3-5 grudnia 2007 r. w Narodowym Teatrze Muzyczno-Dramatycznym im. Machtumkuli w Aszchabadzie odbyły się *Dni Kina Polskiego w Turkmenistanie*. Przedsięwzięcie to, zorganizowane przez Ambasadę RP w Aszchabadzie przy współpracy z Ministerstwem Kultury, Radiofonii i Telewizji Turkmenistanu związane było z obchodami Dnia Niepodległości. Podczas przeglądu zaprezentowano filmy: „U Pana Boga za piecem” J. Bromskiego, „Mój Nikifor” K. Krauze, „Zemsta” A. Wajdy.

Wśród widzów przeglądu znaleźli się zarówno przedstawiciele diaspory polskiej w Turkmenistanie, jak również liczna grupa miejscowych odbiorców ceniących kulturę polską.

Konferencja Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego *USA – Ambasada RP w Waszyngtonie*

W dniach 3-5 stycznia w Waszyngtonie miała miejsce doroczna konferencja Polsko-Amerykańskiego Towarzystwa Historycznego (Polish American Historical Association). PAHA jest organizacją założoną w 1942 r., promującą studia nad polonijną historią i kulturą oraz szerzenie badań nad polską przeszłością w Ameryce.

Na zakończenie konferencji odbyło się w Ambasadzie spotkanie członków PAHA oraz gości, podczas którego wręczono doroczne nagrody organizacji. Laureatami zostali m.in.: amb. Edward Rowny, Kaja Mirecka-Ploss, dr Mary Erdmans, dr Maja Trochimczyk i dr William J. Gallush.

Kolejnym punktem programu był wieczór poezji sześciu amerykańskich poetów polskiego pochodzenia, w czasie którego wystąpili: Phil Boiarski, Linda Nemece-Foster, John Z. Guzlowski, Leonard Kress, Mark Pawlak i Cecylia Woloch. Spotkanie zorganizowane było ku czci Zbigniewa Herberta i zainaugurowało obchody Roku Herberta w Ambasadzie RP. W swoich wystąpieniach poeci polonijni wskazywali na związki swojej twórczości z poezją Herberta. Spotkanie rozpoczęło się od krótkiego wykładu o Herbercie, przedstawionego przez znanego dziennikarza Jarosława Andersa – tłumacza tomiku esejów *Barbarzyńca w ogrodzie*.

Wśród licznie zgromadzonej publiczności znaleźli się m.in. przedstawiciele środowisk uniwersyteckich z całych Stanów Zjednoczonych.

Polska szopka bożonarodzeniowa w Monachium *Niemcy – KG w Monachium*

6 stycznia na dworcu głównym w Monachium odbyła się uroczystość zamknięcia szopki bożonarodzeniowej wykonanej przez uczniów Liceum Plastycznego im. Kenara z Zakopanego. Szopka monachijska gościła na dworcu przez miesiąc - jej uroczyste otwarcie miało miejsce 9 grudnia i uświetnione zostało obecnością Kardynała Friedricha Wettera.

Projekt zrealizował Konsulat Generalny RP w Monachium we współpracy z Polską Misją Katolicką w Monachium, Stowarzyszeniem Krzewienia Kultury, Tradycji i Języka Polskiego przy PMK w Schwäbisch Gmünd oraz ks. prof. Witoldem Broniewskim - pomysłodawcą imprezy.

Uroczyste zamknięcie szopki uświetniły swoimi występami zespoły dziecięco - młodzieżowe z Nowego Sącza: "Promyczki dobra" i "Sądeczoki" pod kierownictwem ks. Andrzeja Mulki oraz dyrektora Pałacu Młodzieży w Nowym Sączu - Milenii Małeckiej-Rogal. Dzieci, poza śpiewaniem kolęd i pastorałek, przedstawiły także piosenki i tańce ludowe regionu sądeckiego. Ich występ na dworcu spotkał się z ogromnym zainteresowaniem nie tylko zaproszonych na uroczystość gości, ale również podróżnych przebywających w tym czasie na dworcu. Z entuzjazmem publiczności spotkała się także spontaniczna propozycja zatańczenia z tancerzami z zespołu.

"Sądeczoki" i "Promyczki" w dniu 5 stycznia wystąpiły także na zaproszenie burmistrza Markt - miasta rodzinnego Benedykta XVI, pana Huberta Geschwendtnera w Kościele św. Oswalda, w którym ochrzczony został Benedykt XVI. Koncert zgromadził wielu mieszkańców miasta Markt i spotkał się z ich bardzo ciepłym przyjęciem. Burmistrz zaprosił członków zespołów i ich opiekunów na obiad do ratusza i zorganizował zwiedzanie miejsc związanych z życiem papieża Benedyktem.

Wystawa fotograficzna „Ratusze w Polsce”

Niemcy – KG w Monachium

9 stycznia odbył się w Nowym Ratuszu w Bayreuth wernisaż wystawy fotograficznej "Ratusze w Polsce", kolejnej jej edycji w Bawarii. Wystawa była kolejno prezentowana w ubiegłym roku m.in. z okazji Zjazdu Burmistrzów z całych Niemiec w Monachium, następnie w Bad Reichenhall, Freilassing, Berchtesgaden i Neuoetting.

W Bayreuth zaprezentowano, ze względu na duże reprezentacyjne pomieszczenia, jakimi dysponuje Nowy Ratusz, wszystkie fotogramy, w tym również fotografie wnętrza ratuszy takich miast jak Kraków, Poznań czy Toruń. Otwarcia dokonali nadburmistrz Bayreuth, dr Michael Hohl oraz Konsul Generalna Elżbieta Sobótka, w obecności posła do Bundestagu Hartmuta Koschyka, posła do Bawarskiego Landtagu Waltera Nadlera, szefa rządu Górnej Frankonii Wilhelma Wenninga, rektora Uniwersytetu w Bayreuth prof. Helmuta Rupperta oraz wielu innych gości - przedstawiciele kościoła katolickiego i ewangelickiego, świata polityki i kultury, Towarzystwa Niemiecko-Polskiego, członków Rady Miejskiej i innych licznie zgromadzonych gości.

Z racji znakomitego położenia wystawę w Bayreuth odwiedza codziennie wiele osób. Następnym miastem, które będzie ją gościć jest Heidelberg - otwarcie 12 lutego 2008 r.

Paulo Szot w roli głównej musicalu „Południowy Pacyfik” na Broadwayu

Brazylia – KG w Sao Paulo

Brazylijska gazeta „Folha de Sao Paulo” z 9 stycznia, w dodatku kulturalnym zamieszcza całostronicową informację na temat śpiewaka operowego Paulo Szota. Artykuł zatytułowany „Erudyta na Broadwayu” szeroko informuje o dotychczasowej karierze artystycznej jednego z najbardziej znanych brazylijskich artystów operowych.

W oddzielnym podrozdziale zamieszcza krótki życiorys artysty zaznaczając, że jest on pochodzenia polskiego i wyjaśnia, jak należy wymawiać to oryginalne nazwisko. P. Szot w wieku 18 lat wyjechał do Polski w celu kontynuowania studiów muzycznych rozpoczętych w Brazylii. Wkrótce trafił do Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”, w którym występował przez 4 lata. Po powrocie do Brazylii rozpoczął karierę artysty operowego, debiutując w roku 1997 na scenie teatru Eiro w Sao Paulo w „Cyruliku Sewilskim” Rossiego. Międzynarodowy debiut Paulo Szota nastąpił w 2003 roku w roli Escamilla w „Carmen” Bizeta na scenie New York City Opera. Gazeta informuje, że stanowiło to przełom w życiu artysty, który od tej chwili robi zawrotną karierę międzynarodową na najlepszych scenach europejskich i amerykańskich. Wymienia udział znakomitego barytona w inscenizacjach najslawniejszych twórców opery w teatrach w Nowym Jorku, Bostonie, Filadelfii, Detroit, Toronto, Bordeaux, Tuluzie, Antwerpii, Marsylii, Nicei oraz w innych miastach.

„Folha” informuje, że Paulo Szot wystąpi w roli głównej najbardziej oczekiwanego w sezonie 2008 na Broadwayu musicalu - „Południowy Pacyfik” Rodgersa i Hammersteina, w którym grał będzie rolę Emila de Becque. Podkreśla równocześnie, że ciesząc się od dawna niesłabnącym powodzeniem spektakl, po raz pierwszy zostanie zaprezentowany w nowej formie. Prapremiera musicalu w Lincoln Center Theater przewidziana jest na 1 marca.

Paulo Szot jest synem Zdzisławy i Kazimierza Szotów, którzy od 30 lat prowadzą jedyny na terenie okręgu konsularnego Sao Paulo Polski Zespół Folklorystyczny „Wiosna”. P. Szot przez wiele lat był członkiem tego zespołu. Siostra Paulo, Maria Golebska Szot od dwóch lat prowadzi polonijny chór w Sao Paulo.

Otwarcie nowego centrum kulturalnego w Luksemburgu

Luksemburg – Ambasada RP w Luksemburgu

11 stycznia odbył się kolejny wernisaż otwierający centrum kulturalne *Stare Kino* w prestiżowej historyczno-turystycznej miejscowości Vianden. Nieczynny przez trzydzieści lat lokal został odnowiony i przekształcony przez polskich entuzjastów Hannę i Macieja Karczewskich na kina-kawiarnię jazzową o wspaniałym klimacie.

Tym razem prezentowano wystawę "Family of Jazz" autorstwa Raymonda Clement, luksemburskiego fotografa, składającą się z kilkudziesięciu nastrojowych zdjęć wielkich gwiazd jazzu, z których część była zrealizowana w Polsce. Zdjęcia, głównie czarno-białe, pokrywały zarówno wszystkie ściany dużego lokalu, jak i wyświetlane były na ogromnym ekranie.

Okolicznościowe przemówienie wygłosiła burmistrz Vianden, deklarując poparcie władz miasta dla energii i entuzjazmu polskiej pary. Następnie Ambasador RP w Luksemburgu B. Labuda podziękowała władzom WKL i miasta Vianden za okazaną życzliwość dla projektu.

W wernisażu uczestniczyło liczne środowisko artystyczne Luksemburga, przedstawiciele władz miejskich, mieszkańcy miasta Vianden i okolic, wielu przedstawicieli nowej i starej Polonii, a także konsul RP w Luksemburgu Ewa Sufin-Jacquemart. Tło muzyczne zapewnił przybyły na tę okazję wrocławianin DJ Bumi Phillips.

Koncert artystów Białostockiego Studium Piosenki w Sztokholmie

Szwecja – KG w Sztokholmie

Konsulat Generalny RP w Sztokholmie zorganizował 12 stycznia w siedzibie placówki koncert w wykonaniu artystów Białostockiego Studium Piosenki pod dyrekcją Jerzego Tomzika. Zespół składający się z uczennic podlaskich gimnazjów i liceów, w trakcie swojego 90-minutowego programu pochodzącego z płyty "Czas kolędowania", przedstawił polskie i zagraniczne kolędy w nowej ciekawej aranżacji oraz zaprezentował repertuar rozrywkowy w większości pochodzący ze znanych musicali.

Zespół miał okazję zaprezentować się również szerszej polskiej publiczności występując z pełnym programem 13 stycznia w kościele św. Jana oraz w katedrze sztokholmskiej.

Białostockie Studium Piosenki zajmuje się kształceniem młodych piosenkarzy i działa pod kierownictwem Jerzego Tomzika od ponad 10 lat. Wychowankami Studium byli późniejsi laureaci wielu konkursów piosenkarskich, a także uczestnicy programów TV. Rektor Studium - Jerzy Tomzik, zasłużony działacz kultury oraz Białostoczczyzny, obchodził w 2007 roku 50-lecie swojej działalności artystycznej.

Wymiernym efektem występów zespołu w Sztokholmie jest zaproszenie do współpracy w ramach Podlaskich Warsztatów Piosenkarskich uzdolnionej młodzieży polonijnej ze Szwecji.

Pomysłodawcą sprowadzenia zespołu była Jolanta Borusiewicz, znana piosenkarka polska, od lat mieszkająca w Sztokholmie. Współorganizatorami koncertów były organizacje polonijne: Kongres Polaków w Szwecji oraz Związek Polaków w Sztokholmie.

Koncert muzyki klasycznej w Bourglinster

Luksemburg – Ambasada RP w Luksemburgu

13 stycznia odbył się - pod patronatem Ambasady RP w Luksemburgu - w starym zamku w podluksemburskiej miejscowości Bourglinster koncert muzyki klasycznej w wykonaniu polskiego wiolonczelisty Adama Klocka i belgijskiego pianisty Bernarda Godeaux, związanego z Polską przez małżeństwo z Polką i mówiącego po polsku.

Koncert został bardzo gorąco przyjęty przez liczną publiczność, wśród której, poza przedstawicielami starej i nowej Polonii, znajdowali się przedstawiciele korpusu dyplomatycznego, Szambelan Dworu, kilku znanych luksemburskich artystów oraz osobistości ze świata biznesu.

Sponsorem wydarzenia była luksemburska firma Euroscript, dokonująca między innymi tłumaczeń dla Komisji Europejskiej poprzez 60-osobową filię umiejscowioną w Krakowie. Od strony organizacyjnej partnerem w realizacji projektu było *Stowarzyszenie Przyjaciół Zamku Bourglinster*.

Koncert noworoczny w Monachium

Niemcy – KG w Monachium

13 stycznia w kościele Wszystkich Świętych w Monachium odbył się koncert kolęd zorganizowany przez KG, niemiecką Parafię Wszystkich Świętych oraz Polską Misję Katolicką. Kolędy z całego świata zaśpiewał chór Polskiej Misji Katolickiej w Monachium oraz soliści Bawarskiej Opery Wielkiej. Koncert otwarty został przez Konsul Generalną - E. Sobótkę, która przy tej okazji złożyła życzenia noworoczne wszystkim zebranych przypominając historię kolęd oraz przez proboszcza parafii Johanna Oberbauera. Licznie przybyła publiczność (ok. 400 osób) to zarówno środowisko polonijne, przedstawiciele miejscowych urzędów oraz niemieccy parafianie, z których część uczestniczyła w zorganizowanej na 50 - lecie istnienia parafii wycieczce - pielgrzymce do sanktuariów maryjnych południowej Polski i Częstochowy.

Koncerty noworoczne współorganizowane przez Konsulat Generalny przyjęły się już w miejscowym środowisku, budząc uznanie i zainteresowanie. Podobny koncert odbył się w styczniu 2007 r. w kościele św. Anny.

Wykład i promocja nowej książki prof. Samuela D. Kassowa

USA – KG w Nowym Jorku

22 stycznia w Konsulacie Generalnym RP w Nowym Jorku miał miejsce wykład prof. Samuela D. Kassow'a połączony z promocją jego nowej książki pt. "Who Will Write Our History? - Emanuel Ringelblum, the Warsaw Ghetto, and the Oyneg Shabes Archive". Książka opowiada o postaci dr Ringelbluma, który zorganizowawszy tajną organizację „Oyneg Shabes”, ocalił materiały (ukryte w metalowych bańkach i odnalezione po wojnie) na temat getta warszawskiego, które stanowią obecnie bezcenne archiwum.

Spotkanie w konsulacie zgromadziło ponad 200 osób. Zorganizowano je we współpracy z *The American Society for Jewish Heritage in Poland* w Nowym Jorku. Główny mówca S.D. Kassow, historyk, jest wybitnym znawcą zagadnień Holocaustu, profesorem historii w Trinity College w Hartford, CT. Kieruje także jednym z zespołów projektowych (wiek XIX i okres międzywojenny) wystawy głównej Muzeum Historii Żydów Polskich powstającego w Warszawie. Prezentacja jego książki była bardzo udana. Po wykładzie nastąpiła ożywiona dyskusja, którą rozpoczęto pytaniem nawiązującym do restytucji mienia żydowskiego w Polsce. Sam autor znakomicie moderował sesję pytań i odpowiedzi, nie pozwalając na zdominowanie zasadniczych wątków książki dygresjami dalekimi od tematu, czy też kierującymi się w stronę rozważań o tzw. "polskim antysemityzmie", które często dominują i uniemożliwiają porozumienie i poważną dyskusję. Prof. S. Kassow niejednokrotnie nawiązywał do niesprawiedliwych dla Polaków ocen, dotyczących ich postawy wobec zagłady Żydów. Przypomniał i podkreślił dobitnie fakt, że w czasie okupacji pomoc w ukrywaniu Żydów karana była w Polsce śmiercią. Przytoczył statystykę tytułów Sprawiedliwy wśród Narodów Świata w Yad Vashem.

Międzynarodowy festiwal kolęd wschodniosłowiańskich

Białoruś – KG w Brześciu

W dniach 26 i 27 stycznia w Terespolu odbywał się „Międzynarodowy festiwal kolęd wschodniosłowiańskich”. Wpisuje się on już od trzynastu lat jako stały element kalendarza imprez kulturalnych nadbużańskiego pogranicza. Organizatorami festiwalu są Prawosławna diecezja lubelsko-chełmska z jej arcybiskupem Ablem oraz Miejski Dom Kultury w Terespolu. W spotkaniach tradycyjnie uczestniczą zespoły śpiewacze z Ukrainy, Białorusi i Polski. W tegorocznej konfrontacji uczestniczyły 23 chóry prezentujące zróżnicowany poziom artystyczny. Wśród reprezentujących Polskę, najwyższym poziomem wyróżnił się Chór Miasta Garwolin. Zdecydowanie najlepszym zespołem XIII Festiwalu okazał się jednak dziecięcy chór z Winnicy na Ukrainie, który obok nagrody głównej otrzymał również nagrodę licznie zgromadzonej publiczności. „Terespolskie kolędowanie”, jak wielu nazywa ten festiwal, jest ważnym elementem współpracy transgranicznej, a także ofertą prawosławia w trwającym dialogu ekumenicznym. Zaproszony przez organizatorów Konsulat Generalny RP w Brześciu reprezentował konsul J. Zimny.

EDUKACJA POLONIJNA

Wycieczka do Polski laureatów konkursu wiedzy o Polsce

Rosja – KG w Sankt Petersburgu

15 stycznia powrócili z organizowanej przez Konsulat Generalny RP w Sankt Petersburgu wycieczki do Polski laureaci konkursu wiedzy o Polsce - uczniowie szkół z okręgu sanktpetersburskiego, murmańskiego, archangielskiego i z Republiki Karelia. Konkurs wiedzy o Polsce odbył się w listopadzie i grudniu 2007 r. w szkołach okręgu konsularnego, w których prowadzone jest nauczanie języka polskiego, tj. w szkole nr 216 w Sankt Petersburgu, nr 4 w Kotasie, nr 23 w Murmańsku i gimnazjum nr 17 w Piertzawodsku. Zwycięzcy konkursu nagrodzeni zostali wycieczką do Polski. Konkurs mający na celu wzmożenie zainteresowania Polską i popularyzację języka polskiego zakończył się dużym sukcesem. Na szczególną uwagę zasługuje wiedza i zaangażowanie, jakim wykazali się uczniowie szkół w Kotlasie i Piertzawodsku, gdzie proces nauki języka polskiego rozpoczął się w październiku 2007 r. Należy także zauważyć, iż inicjatywa konsulatu spotkała się ze wsparciem ze strony władz regionów i dyrekcji szkół.

Europejskie Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych

Niemcy – KG w Kolonii

W dniach 18-19 stycznia w Mönchengladbach w Nadrenii Północnej-Westfalii odbyło się pierwsze Europejskie Sympozjum Polskich Macierzy Szkolnych (PMS). Sympozjum zorganizowane zostało pod patronatem Senatu RP, Ministra Edukacji Narodowej RP oraz Stowarzyszenia "Wspólnota Polska". Patronat medialny objęła TVP Polonia. W spotkaniu udział wzięli senator Barbara Borys-Damięcka, wiceminister edukacji narodowej Krzysztof Stanowski, ze strony MSZ radca w Departamencie Konsularnym i Polonii Andrzej Osiak. Hasłem przewodnim sympozjum było: *Świadomi korzeni i przeszłości, silni wartościami, otwarci na jutro i nowe wyzwania Europy*. Uczestnicy sympozjum - przedstawiciele Macierzy Szkolnych z kilku państw Europy - w swoich wystąpieniach przedstawili historię Macierzy Szkolnych w krajach

zamieszkiwania (w różnych krajach Macierze zarejestrowane są pod różnymi nazwami), oraz obecną sytuację nauczania języka polskiego. Podkreślono przy tym, iż istotnymi celami, jakie stawiają sobie nauczyciele PMS w szkołach sobotnich za granicą, są - prócz nauczania języka - także przekazywanie polskich tradycji, historii i geografii Polski, a przez to kształtowanie patriotyzmu. PMS zaangażowane są ponadto w organizację pomocy dla polskich rodzin na Wschodzie i kolonii letnich dla dzieci, przeprowadzanie przygotowań do egzaminów państwowych z języka polskiego, prowadzenie działalności kulturalnej (m.in. opieka nad zespołami folklorystycznymi czy tworzenie teatrów dziecięcy i młodzieżowych), prowadzenie działalności popularyzującej sport.

Podczas sympozjum wskazano na problemy, z jakimi borykają się Macierze, takie jak walka o zwrot przedwojennego majątku (Republika Czeska), znaczne koszty podręczników szkolnych w języku polskim (Litwa), podziały między organizacjami odpowiedzialnymi za nauczanie języka polskiego i brak wsparcia wzajemnego oraz ze strony władz polskich (Niemcy), problemy z finansowaniem szkół.

Minister K. Stanowski wskazał na konieczność wprowadzenia zmian w sposobie nauczania języka polskiego - należy w większym stopniu dostosować jego formę do wymagań współczesności i korzystać ze zdobytych nowych form komunikacyjnych. Minister wyraził przekonanie, że "trzymając się fundamentów, należy znaleźć nowe sposoby funkcjonowania" w kwestii przekazywania wiedzy o Polsce i nauczania języka polskiego. W tym celu MEN dążyć będzie do stworzenia bazy internetowej komunikacji między szkołami polskimi na świecie. Jednocześnie minister K. Stanowski podkreślił wagę akcentowania nauczania języka polskiego jako obcego, co wzmocni jego rangę w świecie. Nowoczesne programy komputerowe muszą jednak uwzględniać specyfikę kulturową państw, do których są adresowane.

W czasie sympozjum zaprezentowane zostały także plany wskrzeszenia w Niemczech Związku Harcerstwa Polskiego. Obecnie następuje wyjaśnianie spraw formalno-prawnych i przygotowywanie do rejestracji związku, rekrutacja na stanowiska instruktorów, tworzenie infrastruktury i bazy organizacyjnej oraz przyjmowanie optymalnych dla ZHP w Niemczech wzorców funkcjonowania (najprawdopodobniej zbliżonych do funkcjonowania ZHR).

Konsul Generalny RP w Kolonii Andrzej Kaczorowski w swoim wystąpieniu podkreślił znaczenie traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy z 1991 r. jako podstawy dla tworzenia punktów nauczania języka polskiego w Niemczech. Zwrócił uwagę na liczne rozmowy przeprowadzane ze strony Konsulatu Generalnego RP w Kolonii z przedstawicielami władz landów w okręgu konsularnym. Podkreślił również znaczną wagę, jaką państwo polskie przywiązuje do kwestii nauczania języka polskiego za granicą, o czym świadczy obecność na sympozjum przedstawicieli Senatu RP, MSZ, MEN czy Konsulatu Generalnego. Nawiązał także do spotkania przedstawicieli rządu Polski i Niemiec w kwestii nauczania języka polskiego w RFN. Zaznaczył przy tym, że podczas spotkania, które odbyło się 17 stycznia w Berlinie, przedstawiciel niemieckiego MSZ wyraźnie zwrócił uwagę na konieczność stosowania się landów RFN do zapisów traktatu z 1991 r.

W bankiecie zorganizowanym podczas sympozjum wzięli udział między innymi pełnomocnik rządu Nadrenii Północnej-Westfalii ds. integracji oraz burmistrz miasta Mönchengladbach. Pełnomocnik ds. integracji podkreślił, iż istotnym jest pielęgnowanie kultury i języka państwa, z którego się przybyło do Niemiec. Goście podkreślili dobre kontakty Nadrenii Północnej-Westfalii z Polską.

MIEJSCA PAMIĘCI NARODOWEJ

Tablica pamiątkowa ku czci Wojciecha Korfantego

Republika Czeska – Ambasada RP w Pradze

3 października 2007 r. w Pradze miało miejsce uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej poświęconej Wojciechowi Korfantemu, upamiętniającej jego pobyt w Pradze w latach 1935-38.

Inicjatorem projektu umieszczenia tablicy było Stowarzyszenie Związków Dolnośląski. Wydział Konsularny Ambasady RP w Pradze uzyskał stosowne dokumenty i pozwolenia z urzędów czeskich. Tablica została umieszczona w pasażu kamienicy przy ul. Nerudowej, Praga 1. Wśród zaproszonych gości obecni byli m.in. przedstawiciele najbliższej rodziny W. Korfantego – senator Bronisław Korfanty z synem.

Uroczystego aktu odsłonięcia tablicy dokonali Ambasador RP w Pradze, Wojewoda Dolnośląski, senator B. Korfanty i Wiceprezydent Miasta Katowic. Tablicę poświęcił przedstawiciel kościoła polskiego w Pradze ks. W. Ożóg.

Odsłonięcie tablicy upamiętniającej śmierć polskich legionistów

Słowacja – Ambasada RP w Bratysławie

19 grudnia 2007 r. w Koszycach odbyło się odsłonięcie renesansowej kapliczki oraz tablicy upamiętniającej 26 polskich legionistów poległych w tym miejscu w 1848 r. w obronie miasta Koszyce.

Wśród zaproszonych gości byli m.in. Frantisek Knapik, prezydent Koszyc, Zdenko Trebula - Marszałek Sejmiku Wojewódzkiego, przedstawiciel Kancelarii Prezydenta Republiki Słowackiej oraz przedstawiciele miejscowych władz samorządowych. Arcybiskup Koszyc Alojz Tkáč dokonał uroczystego poświęcenia kapliczki i tablicy pamiątkowej.

W uroczystości z ramienia Ambasady udział wzięła i złożyła wieniec Kierownik Wydziału Konsularnego Urszula Szulczyk-Śliwińska.

Działania na rzecz ochrony polskiego cmentarza wojskowego w Dyneburgu

Łotwa – Ambasada RP w Rydze

Z inicjatywy Ambasady RP w Rydze, w porozumieniu z Radą Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, zostały podjęte intensywne przygotowania do godnego zagospodarowania terenu po dawnym polskim cmentarzu wojskowym na Słobódce w Daugavpils (Dyneburgu), w Łatgali (d. Inflanty Polskie) na Łotwie. Na cmentarzu tym spoczywali legionści polscy, którzy zginęli w latach 1919-1920 w zwycięskich walkach o niepodległość Łotwy w ramach tzw. „kampanii łatgalskiej”. Wśród nich było ponad sześćdziesięciu polskich legionistów odznaczonych za męstwo Krzyżem *Virtuti Militari* oraz najwyższymi odznaczeniami łotewskimi. Cmentarz został zbeszczeszczony i zrównany z ziemią w czasach okupacji sowieckiej. Na jego miejscu, po odzyskaniu przez Łotwę niepodległości, stanął krzyż żelbetowy. Pozostała część terenu jest niezagospodarowana i zaniedbana. Pojawiły się koncepcje wykorzystania terenu dla innych celów. Placówka zwróciła na ten problem uwagę, wystąpiła do ROPWiM o opinię i do władz miejskich Daugavpils o ochronę i godne zagospodarowanie terenu cmentarza. Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa podjęła się przygotowania realizacji tego zadania tak, aby w 90. rocznicę odzyskania

przez Polskę niepodległości oraz w 90. rocznicę uzyskania przez Łotwę niepodległości, tj. w listopadzie 2008 roku prezydenci obu krajów dokonali otwarcia tego miejsca pamięci. W ramach przygotowań placówka skompletowała i przekazała ROPWiM stosowną dokumentację oraz uzyskała odpowiednie zgody władz Daugavpils. Grupa ekspertów ROPWiM przeprowadziła już wizję lokalną. Obecnie przygotowywana jest wizyta sekretarza ROPWiM, podczas której mają zostać uzgodnione dalsze szczegóły realizacji tego projektu.

Upamiętnienia ofiar narodowego socjalizmu

Niemcy – KG w Lipsku

25 stycznia w Landtagu Turyngii w Erfurcie odbyły się uroczyste obchody upamiętnienia ofiar narodowego socjalizmu. Z tej okazji przemówienie wygłosili: prezydent Landtagu prof. D. Schipanski, premier Turyngii D. Althaus oraz były ambasador Izraela w Niemczech A. Primor. W obchodach rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau udział wzięli przedstawiciele rządu Turyngii, władze Erfurtu, przedstawiciele korpusu dyplomatycznego i konsularnego, przedstawiciele gminy żydowskiej w Turyngii, byli więźniowie obozów koncentracyjnych Auschwitz-Birkenau oraz Buchenwaldzie. Uroczystości towarzyszyło otwarcie wystawy prac żydowskiego malarza polskiego pochodzenia Samuela Bąka.

Premier D. Althaus podkreślił w swym wystąpieniu, iż nie można dopuścić do zrelatywizowania zbrodni narodowego socjalizmu. Pamięć jest zobowiązaniem wobec przyszłych generacji, by uchronić je przed powtórzeniem się "czarnego rozdziału niemieckiej historii". W związku ze zbliżającą się 70-tą rocznicą nocy kryształowej, rok 2008 będzie odgrywał szczególną rolę w walce z narodowym socjalizmem, którego ideologia nie straciła "czaru uwodzenia". Nastąpiła jedynie zmiana oblicza skrajnych nacjonalistów: "wilk w przebraniu owcy, za którą kryje się światopogląd sprzed kilkudziesięciu lat: fanatyzm, agresja i rasizm".

27 stycznia w sali plenarnej saksońskiego Landtagu miało miejsce uroczyste posiedzenie z okazji 63. rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Auschwitz oraz dla upamiętnienia ofiar nazizmu II wojny światowej. Przemówienia okolicznościowe wygłosili premier Saksonii Georg Milbradt, przewodniczący Landtagu Erich Iltgen, oraz przewodniczący Niemieckiego Związku "Sinti und Roma" Romani Rose.

Tego samego dnia w b. obozie koncentracyjnym w Buchenwaldzie odbyła się ceremonia złożenia wieńców i kwiatów na płycie pamiątkowej poświęconej pamięci różnych grup etnicznych i narodowych zamordowanych więźniów obozu. Okolicznościowe przemówienie wygłosił dyrektor Fundacji Buchenwald i Mittelbau-Dora prof. Volkard Knigge. W ceremonii uczestniczyli Prezydent Landtagu Turyngii prof. Dagmar Schipanski, z ramienia rządu Turyngii minister ds. kultury oraz przewodniczący rady Fundacji Buchenwald i Mittelbau-Dora prof. J. Goebel, przedstawiciele korpusu konsularnego.

Na zaproszenie fundacji licznie przybyli b. więźniowie obozu w Buchenwaldzie z wielu krajów (w tym Federacji Rosyjskiej, Rumunii, Czech, Słowacji), z Polski w przybyła uczestniczka Powstania Warszawskiego p. Maria Kosk..

28 stycznia odbyła się w Abtnaundorf uroczystość złożenia wieńców i wiązanek kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym śmierć 80 więźniów zamordowanych przez SS w styczniu 1945 r. W ceremonii wzięli udział burmistrz Lipska B. Jung, oficerowie Bundeswehry i policji, przedstawiciele korpusu konsularnego, b. więźniowie z Czech, środowiska żydowskie, środowisko polonijne, mieszkańcy Lipska. Okolicznościowe przemówienia wygłosili burmistrz Lipska i Konsul Generalny Republiki Czeskiej T. Podivinsky.

Następnie w hollu lipskiego Nowego Ratusza otwarto wystawę pt. "Janusz Korczak. Dać dzieciom głos", przygotowaną we współpracy Uniwersytetu Lipskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Centrum Korczaka w Izraelu oraz Muzeum Szkolnego w Lipsku.

MIGRACJA

Spotkanie informacyjne dla Polaków pracujących we Włoszech

Włochy – KG w Mediolanie

17 stycznia br. odbyło się w Bolonii spotkanie z tamtejszą Polonią i emigracją, poświęcone problemom zabezpieczenia społecznego Polaków pracujących we Włoszech

Spotkanie, zorganizowane z inicjatywy Konsulatu Honorowego w Bolonii, przy współpracy polskiej parafii św. Katarzyny oraz włoskiego związku zawodowego CISL (drugi największy związek we Włoszech – 4,5 mln członków, laicki o inspiracji chrześcijańskiej), poprowadził wicekonsul Andrzej Szydło, odpowiedzialny w placówce za program „Bliżej Pracy, Bliżej Polski”.

Centrum Pomocy Pracownikom CISL zaprezentowało strukturę i sposób działania organizacji, która w regionie Emilia-Romania posiada oddziały w kilkudziesięciu gminach (około 1000 na terenie całych Włoch) i ma za zadanie dostarczanie pracownikom darmowej i profesjonalnej pomocy prawnej w zakresie umów o pracę, podatków, ubezpieczeń, wypadków przy pracy i innych przypadkach z zakresu prawa pracy. Reprezentanci CISL przedstawili zasady funkcjonowania włoskiego systemu emerytalno-rentowego i innych dostępnych świadczeń społecznych, wyjaśniając w szczególności przepisy dotyczące kategorii zawodowych najczęściej reprezentowanych wśród nowej polskiej imigracji (pomoc domowa, pracownicy sezonowi w rolnictwie). Na życzenie uczestników omówili też zasady wynagradzania tych kategorii zawodowych. W dalszej części wicekonsul Szydło przedstawił sposób działania polskiego systemu emerytalno-rentowego oraz najbardziej interesujące naszych obywateli elementy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w UE.

Podczas spotkania obecny był Zastępca Sekretarza Generalnego CISL w Emilia-Romania, Giuseppe Cremonesi, który zadeklarował chęć bezpośredniej współpracy z placówką w zakresie pomocy polskim pracownikom na terenie regionu. Wśród propozycji znalazły się m.in.:

- organizacja podobnych spotkań w innych miejscowościach regionu (Forli, Ravenna) oraz spotkań informacyjnych skierowanych do konkretnych grup pracowników (pomocy domowych, pracowników rolnych), na których w szczególności można omówić sposób ich traktowania przez prawo włoskie z punktu widzenia podatków, ubezpieczeń, świadczeń należnych ze strony pracodawcy;
- współpraca z miejscową Polonią w celu udostępnienia w ramach Centrum Pomocy Pracownikom punktów obsługiwanych również w języku polskim;
- możliwość wykorzystania, do informowania o wspólnych inicjatywach, programów telewizyjnych i radiowych przygotowywanych przez związek i emitowanych przez lokalne stacje. W niektórych miejscowościach, mimo licznej obecności polskich obywateli, nie są oni w żaden sposób zorganizowani i dostęp do nich jest praktycznie niemożliwy. Wykorzystanie lokalnych środków masowego przekazu mogłoby potencjalnie poprawić tę sytuację.

Wizyta przedstawicieli senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą w Irlandii i Wielkiej Brytanii

Departament Konsularny i Polonii MSZ

W dniach 30 stycznia – 4 lutego przebywała w Irlandii i Wielkiej Brytanii delegacja senackiej Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą (przewodniczący Komisji sen. Andrzej Person, zastępca przewodniczącego sen. Roman Ludwiczuk), Kancelarii Senatu (Urszula Luboińska) oraz Departamentu Konsularnego i Polonii MSZ (Wojciech Tyciński).

Celem wyjazdu, obejmującego Dublin, Edynburg, Kirkcaldy, Aberdeen i Londyn, oraz przygotowanego merytorycznie i logistycznie przez placówki MSZ, było zapoznanie się z problemami nowej migracji, działalnością organizacji polonijnych, a także odbycie serii spotkań z przedstawicielami lokalnych i centralnych władz obu państw i przedyskutowanie z nimi kwestii dotyczących migrantów polskich.

Wizyta służyć będzie do wypracowania przez Senat RP programu wspierania nowej migracji, przede wszystkim w aspekcie edukacyjnym, kulturalnym oraz informacyjno-doradczym.

POŻEGNANIA, ROCZNICE

150. rocznica śmierci Józefa Korzeniowskiego-Conrada

Ukraina – KG w Kijowie

11 grudnia 2007 r. przedstawiciel Konsulatu Generalnego RP w Kijowie wziął udział w spotkaniu okolicznościowym z okazji 150. rocznicy śmierci Józefa Korzeniowskiego-Conrada. Uroczystość została zorganizowana w mieście Czernihów przez miejscowy oddział Związku Polaków na Ukrainie „Polska Przystań”, przy współudziale Dyrekcji Biblioteki Miejskiej w Czernihowie oraz ks. Henryka Kamińskiego.

W trakcie spotkania wygłoszone zostały prelekcje na temat twórczości pisarskiej Józefa Korzeniowskiego-Conrada oraz życia rodziny Korzeniowskich na terenie Ukrainy ze szczególnym uwzględnieniem jej pobytu na terenie Czernihowa. Prelegentami byli pracownicy ww. biblioteki.

Śmierć kontradmirała Józefa Bartosika

Wielka Brytania – Ambasada RP w Londynie

14 stycznia br. zmarł w Wielkiej Brytanii w wieku 90 lat kontradmirał Józef Bartosik. Był on pierwszym w historii Polakiem, który pełnił w Królewskiej Marynarce Wojennej tak wysokie stanowisko, jakim była funkcja zastępcy szefa Sztabu Operacyjnego Sił Morskich. J. Bartosik urodził się 20 lipca 1917 r. w Krakowie, w 1939 r. ukończył studia na Wydziale Morskim Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu.

W czasie swojej służby wojskowej w Polsce był m.in. oficerem wachtowym na szkunerze szkolnym Okrętu RP „Iskra”, a podczas kampanii wrześniowej w 1939 r. uczestniczył w rejsie tego okrętu na Morzu Śródziemnym. W 1940 r. został wyznaczony na p.o. II oficera artylerii niszczyciela ORP „Błyskawica” (wziął udział w operacji „Dynamo”). W 1941 r. objął funkcję I oficera artylerii, a na pokładzie ORP „Garland” brał udział w działaniach na Morzu

Śródziemnym i rajdzie na Spitsbergen. Od 1943 r. J. Bartosik służył na ORP „Blyskawica”, jako I oficer artylerii uczestniczył w operacji „Neptun”. W 1945 r. był I oficerem artylerii krążownika ORP „Conrad”. J. Bartosik zaangażowany był również w działalność Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, dostarczając pomoc materialną do Norwegii i Danii. W 1948 r. J. Bartosik został przyjęty do Królewskiej Marynarki Wojennej.

Śmierć Stefana Nędzyńskiego *Szwajcaria – Ambasada RP w Bernie*

15 stycznia w kaplicy cmentarza Schosshaldenfriedhof w Bernie odbyła się ceremonia pogrzebowa zmarłego 9 stycznia Stefana Nędzyńskiego (l. 89) - wybitnego działacza międzynarodowego ruchu związkowego, wieloletniego sekretarza generalnego Międzynarodowej Organizacji Związków Zawodowych Pracowników Łączności (PTTI), członka honorowego NSZZ „Solidarność”.

W uznaniu zasług poniesionych na rzecz polskiej opozycji demokratycznej i niepodległościowej w latach 1980-1989, Prezydent RP Lech Kaczyński nadał pośmiertnie Stefanowi Nędzyńskiemu Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Odznaczenie na ręce Pani Catherine Nędzyński-Meier przekazała, uczestnicząca w uroczystości, Szefowa Kancelarii Prezydenta RP min. Anna Fotyga.

Wśród uczestników uroczystości obecni byli pracownicy Ambasady RP w Bernie oraz przedstawiciele władz samorządowych i związkowych z Poznania - rodzinnego miasta Zmarłego.

VARIA

Spotkanie Ambasadora RP ze studentami Uniwersytetu Costa Rica

Kostaryka – Ambasada RP w San Jose

19 listopada 2007 r. Ambasador RP w San Jose spotkał się z młodzieżą studiującą na Uniwersytecie Costa Rica język polski oraz historię Polski. Spotkanie zostało zorganizowane przez nauczycielkę tych przedmiotów, polską dyrektor Joannę Wrzodak, i obralio formę pogadanki nt. funkcjonowania Polski w Unii Europejskiej i współczesnych wyzwań, przed jakimi stoi polskie społeczeństwo.

Świąteczne spotkania integracyjne w Chicago

USA – KG w Chicago

Doroczne spotkanie oplatkowe o charakterze integracyjnym, honorujące księży oraz siostry i braci zakonnych pełniących posługę wśród Polonii, odbyło się 10 grudnia w chicagowskim Muzeum Polskim w Ameryce. W spotkaniu uczestniczyli duchowni z rzymsko-katolickich parafii ze stanów Illinois i Indiana, w których odbywają się msze w języku polskim (tylko w aglomeracji chicagowskiej jest ich 64) i które aktywnie uczestniczą w życiu amerykańskiej Polonii (m.in. na ich terenie działa 27 sobotnich szkół języka polskiego, do których uczęszcza ponad 12 tys. uczniów). Na spotkaniu obecni byli także klerycy z Seminarium im. bp. Abramowicza z Chicago, które przygotowuje księży z Polski do posługi w środowiskach polonijnych, w dużej mierze anglojęzycznych. Należy podkreślić, iż organizowana przez placówkę impreza integracyjna jest jedynym tego typu wydarzeniem, które daje możliwość wspólnego spotkania się i wymiany

poglądów kilkudziesięciu polonijnym duchownym. Witając się z uczestnikami spotkania, Konsul Generalny zwrócił m.in. uwagę na znaczenie dostępu do posługi w jęz. polskim dla emigrantów z Polski, jak również trudną do przecenienia rolę, jaką odgrywają prowadzone przez polskich księży parafie w życiu kulturalnym i oświatowym Polonii amerykańskiej.

W drugim z organizowanych przez placówkę świątecznych spotkań uczestniczyło ponad 150 dzieci polonijnych, pochodzących z rodzin wielodzietnych i najuboższych (typowanych przez księży oraz nauczycieli ze szkół jęz. polskiego). Odbywająca się już po raz dwunasty impreza zorganizowana została w siedzibie Muzeum Polskiego. Program artystyczny przygotował znany dziecięcy zespół pieśni i tańca Mała Polonia (poza USA występujący także w Ameryce Płd. oraz w Polsce). Przyjęcie gwiazdkowe sponsorowały również firmy: Jewel – Osco oraz Fantasy Kingdom (połowa wartości paczek dla dzieci). Przybyłe na spotkanie dzieci polonijne (znaczna część urodzona już w USA) miały okazję zapoznania się z polską kulturą i tradycją związaną z okresem Bożego Narodzenia.

18 grudnia - już po raz trzeci - odbyło się doroczne spotkanie świąteczne z przedstawicielami mediów polonijnych, którego idea jest integracja i konsolidacja tego środowiska. W spotkaniu uczestniczyło blisko 100 dziennikarzy – reprezentantów wszystkich rodzajów mediów: prasowych, radiowych, telewizyjnych i elektronicznych. Spotkanie było okazją do złożenia przedstawicielom mediów podziękowań m.in. za znaczącą pomoc w informowaniu przebywających w chicagowskim okręgu konsularnym polskich obywateli na temat sposobu zorganizowania na jego terenie październikowych wyborów do Parlamentu RP.

Polska pasterka w Rabacie

Maroko – Ambasada RP w Rabacie

24 grudnia 2007 r., z inicjatywy zamieszkałej w Rabacie społeczności polskiej, odbyła się pasterka w języku polskim, którą odprawił o. Piotr Szumny, salezjanin z Kenitry. Uczestniczyło w niej 25 osób. Nabożeństwa te odprawiane są od kilku lat i stanowią ważny element integrujący miejscową Polonię.

Przekazanie szczątków bombowca *Liberator*

RPA – Ambasada RP w Pretorii

7 stycznia w Ambasadzie RP w Pretorii odbyła się ciekawa i nietypowa ceremonia przekazania szczątków bombowca *Liberator*, który został strącony w 1944 roku niedaleko Łysej Góry. Osobą przekazującą była Ambasador RPA w Warszawie Febe Potgieter-Qubule, która osobiście przywozła szczątki samolotu do RPA. *Liberator* z załogą południowoafrykańskich i brytyjskich lotników został zestrzelony podczas powrotu z misji niesienia pomocy dla powstańców warszawskich, nikt z załogi się nie uratował. Uroczystości związane z upamiętnieniem tego wydarzenia odbyły się wcześniej w Polsce z udziałem amb. F. Potgieter-Qubule. W spotkaniu w ambasadzie udział wzięli gen. Derrick Page reprezentujący Szefa Lotnictwa RPA, plk. Clive Shephard z Muzeum Lotnictwa RPA, który przejął eksponaty przeznaczone dla Muzeum, pastor Brian Jones, ostatni żyjący uczestnik lotów nad Warszawę, A. Romanowicz przewodniczący Komitetu Obchodów Lotów i członkowie zarządu komitetu, przedstawiciele organizacji kombatanckich i polonijnych. Po przywitaniu przez konsula Marka Kolańskiego, historię związaną z lotem samolotu strąconego w pobliżu Łysej Góry przedstawił A. Romanowicz, następnie Ambasador opowiedziała o spotkaniach ze społecznością Łysej Góry, która przechowywała i przekazała szczątki, podzieliła się wrażeniami z imprez związanych z obchodami rocznic Lotów w Polsce, o współpracy jaka w tej dziedzinie istnieje pomiędzy władzami RPA, polskimi i południowoafrykańskimi kombatanckimi, działaczami Komitetu, placówkami dyplomatycznymi RPA i Polski. Z kolei pastor B. Jones podziękował za pieczołowitość, z jaką społeczeństwo polskie odnosi się do wydarzeń sprzed lat, czego osobiście był

świadczeniem podczas swoich wizyt w Polsce, a także za pamięć o lotnikach południowoafrykańskich, którzy brali udział w misjach bojowych nad Warszawę.

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy w Nowym Jorku

USA – KG w Nowym Jorku

13 stycznia w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku odbyła się miejscowa edycja dorocznego 16. finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy (piąty raz w Nowym Jorku). Głównym organizatorem wydarzenia był nowojorski sztab WOŚP, który pracował pod patronatem medialnym najbardziej tu znanego i słuchanego polonijnego radia RYTM 910 AM. Entuzjastycznie przyjęła otwarcie salonów placówki dla tej akcji prasa polonijna i final zrelacjonowały wszystkie większe gazety. Konsulat odwiedziło kilkaset osób, które wsparły cel tegorocznej akcji (program toczył się przez 5 godzin). W tym czasie organizatorzy przeprowadzili aukcję wartościowych przedmiotów oraz loterie fantową, z której uzyskano 23.195 dolarów. Ze specjalnym programem wystąpiły dzieci z polskiej szkoły przy placówce, co zasiłowało konto WOŚP kwotą 2.600 dolarów. W sumie wieczór w Konsulacie przyniósł na konto Orkiestry ponad 30.000 dolarów, a cała akcja nowojorska około 50.000. Wstępne wyniki zbiórki podano podczas kończącego całe wydarzenie koncertu zespołu rockowego Wehikul Czasu.

Spotkanie Marszałka Sejmu RP ze społecznością polską na Litwie

Litwa – KG w Wilnie

Przebywający z dwudniową (13-14 stycznia) wizytą na Litwie Marszałek Sejmu RP Bronisław Komorowski wziął udział m. in. w uroczystościach związanych z obchodami 13 stycznia Dnia Obrońców Wolności, spotkał się z prezydentem Valdasem Adamkusem, przewodniczącym litewskiego Sejmu Viktorasem Muntianasem, premierem Gediminasem Kirkilasem oraz ministrem spraw zagranicznych Petrasem Vaitekunasem. Rozmowy marszałka z czołowymi przedstawicielami państwa litewskiego dotyczyły wszystkich ważnych problemów w stosunkach polsko-litewskich, jak też spraw polskiej mniejszości narodowej na Litwie oraz litewskiej w Polsce. W ramach wizyty Bronisław Komorowski otrzymał honorowy tytuł doktora honoris causa Uniwersytetu im. Mikołaja Romera w Wilnie oraz złożył wizytę u księdza prałata Józefa Obrembskiego w Mejszagole.

14 stycznia w Domu Kultury Polskiej w Wilnie spotkał się ze społecznością polską na Litwie. W zorganizowanym w DKP spotkaniu wzięli udział przedstawiciele polskich środowisk na Litwie - nauczyciele, dyrektorzy polskich szkół, reprezentanci samorządów rejonu wileńskiego, solecznickiego, trockiego oraz miasta Wilna, przedstawiciele Związku Polaków na Litwie, Akcji Wyborczej Polaków na Litwie oraz innych polskich organizacji społecznych.

Przedstawiciele polskich środowisk przedstawili aktualne kwestie i problemy. Mówili o problemach ze zwrotem ziemi, o perspektywach rozwoju i polepszenia jakości studiów w Filii Uniwersytetu Białostockiego w Wilnie, o problemach oświaty polskiej, o używaniu języka ojczystego w życiu publicznym, o aktualnych problemach kombatanów AK.

W czasie swojego pobytu na Litwie Marszałek złożył kwiaty na grobach ofiar 13 Stycznia oraz grobach żołnierzy polskich na Cmentarzu Antokolskim. Odwiedził także cmentarz na Rossie, gdzie przy mauzoleum Marszałka Józefa Piłsudskiego oraz przy grobie Jonasa Basanaviciusa złożono wieńce.

Seminarium o Irenie Sendlerowej *Szwecja – Ambasada RP w Sztokholmie*

16 stycznia Instytut Polski w Sztokholmie zorganizował seminarium „Matka Dzieci Holokaustu”, poświęcone prezentacji postaci Ireny Sendlerowej oraz *Żegoty*. Seminarium zostało zorganizowane we współpracy Ambasady ze szwedzko-polskim Towarzystwem Przyjaciół Muzeum Żydów Polskich.

W dyskusji panelowej, którą prowadziła dziennikarka Joanna Rose, wzięła udział autorka książki o Irenie Sendlerowej „Matka Dzieci Holokaustu” Anna Mieszkowska oraz Piotr Zettinger, który jako czteroletnie dziecko uratowany został z warszawskiego getta przez Irenę Sendler. Spotkanie otworzył Ambasador RP w Sztokholmie Michał Czyż, który mówił o konieczności przypominania o tym, co było, o postawach ludzi szlachetnych, którzy byli gotowi ryzykować własnym życiem, ratując innych. Na wstępie pokazany został także krótki film „Sprawiedliwi wśród narodów świata”.

Przypomniano o ogromnym znaczeniu *Żegoty* dla Żydów i dla Polaków. Wiele miejsca poświęcono psychologii dzieci, które przeżyły Holokaust. Wszystkie łączy trauma. Niektóre, nie umiając sobie poradzić z koszmarem wspomnień, mają żal, że przeżyły samotne, opuszczone, oddane przez najbliższych. Przedstawiono także warunki życia w getcie warszawskim, gdzie w 1942 roku było ok. 100.000 dzieci do 15 lat. Wiele z nich ocalało dzięki Referatowi Dziecięcemu przy Radzie Pomocy Żydom *Żegota* pod kierunkiem Ireny Sendlerowej.

Spotkanie zakończyło się osobistymi refleksjami świadków i uczestników tamtych wydarzeń.